

Albert Güell i Juanola

L'arbre que no podia dormir quan mirava les estrelles

Dibuixos de Glòria Falcón

1

Pareu l'orella! Sentiu la Quietud?

Molt lluny d'on sou vosaltres hi ha un bosc. És..., és..., és... Bé, vaja, n'heu vist gaires, de boscos? Com us l'imagineu, aquest? És veritat que, a primer cop d'ull, tots els boscos s'assemblen. Però alhora tenen alguna cosa que els fa especials i únics. És qüestió de fixar-s'hi i parar l'orella. Si voleu, aquest podeu imaginar-vos-el ple de tota mena d'arbres, antiquíssims i gegantins els uns, prims i petits els altres. Aquests últims, els més joves, s'estiren esvelts mirant cap al cel, atrets per la llum que s'esmuny entre les capçades

dels arbres més alts. A la part més baixa, ran de terra, una infinitat de flors, falgueres, esbarzers i bardisses encatifen l'aire amb fragàncies delicioses. En aquest bosc, a més dels arbres, hi viuen munió d'altres éssers vius: conills i llebres, esquirols, ratolins, fures, serps, senglars i potser alguna guineu que empaita tot aquell que pot o tot aquell que es deixa. També hi ha pardals, garses, coloms, mussols, pica-soques i tota mena de plumífers que volen d'aquí cap allà i que, amb els seus cants, fan del bosc un lloc prou sorollós i sovint atrafegat! Ah! I, és clar!, perdoneu, no m'he presentat, també n'hi ha que són com jo. No en som gaires, però ens trobareu a gairebé tots els boscos; no us penseu pas que sóc una fada, ni un bruixot, ni un follet, ni una papallona, ni una formiga, ni una llagosta, ni un cargol... I molt menys un ós, un tigre o un lleó! Encara no sabeu qui sóc? Doncs em diuen Quietud. Que com sóc? Que què faig? És clar, a vegades és una mica difícil d'imaginar-me, però, vaja, si heu passejat mai per un bosc i heu parat l'orella, de ben segur que entre la remor dels grills, la fressa del vent a les capçades dels arbres i el xiuxiueig dels ocells m'hi heu sentit... Si no, el proper cop que hi aneu,

proveu-ho, a veure si m'hi trobeu. Penseu que tots els boscos tenen assignada una quietud. Per entendre'ns, sóc com una mena d'encarregada de la classe, però, tranquils, que no apunto mai els noms a la pissarra (que no en tenim, aquí). Això sí, com un bon encarregat o encarregada de la classe, jo sempre hi sóc i normalment ho sé tot. Trobar-me és ben bé cosa vostra.

Els de la meva espècie tenim fama d'avorrits, però us puc dir que aquells que ho creuen estan ben equivocats. No sé pas què els pot fer pensar això, perquè jo no m'avorreixo gens. Per exemple, tot i que no em puc moure de lloc (és clar, la quietud generalment no es belluga), mentre tothom va a la seva, a mi no em veu ningú i llavors, sense ni tan sols voler-ho, acabo sabent-ho pràcticament tot de tothom, perquè, és clar, com que ningú no em veu ni em sent, no s'estan de fer o de parlar davant meu... Ep! i no és que jo sigui tafanera, sinó que, vaja, ells van fent, sense aturar-se ni un moment per gaudir de la Quietud... Si sabessin com en són, de dolces, les hores al meu costat... Però la realitat és que quan tothom marxa i tot està en calma, només queden els que són com jo, la Quietud, per recordar.

Així que ara, si teniu una estona, us explicaré una història del meu bosc, del bosc on he viscut durant..., durant... Bé, no ho sé, quan hi va néixer el primer pi, jo ja hi era i, com veieu, encara hi visc.

Però no us penseu pas que aquest sigui un bosc encantat, màgic, fosc, perdut o misteriós. És un bosc d'allò més normal, un bosc ple d'activitat, tant dels que es mouen, ja sabeu, les bestioletes peludes o plumíferes, com dels que s'han d'estar clavats en un lloc, com ara els arbres, les flors i les bardisses. Això sí, encara que sigui un bosc normal, de coses també n'hi passen...

2

Pareu l'orella! Sentiu el murmuri del riu?

Com us he dit abans, no recordo quant fa que l'arbreda del bosc és aquí, però el que sí és segur és que no ha marxat mai, perquè, com ja deveu saber, les plantes tenen arrels i aquestes s'arrapen amb força a terra. Els arbres i jo ens assemblem una mica, no ens podem bellugar gaire... Però, d'alguna manera, des de les nostres respectives posicions (ves, quin remei) procurem saber coses. Així doncs, tot i estar tan arrelats i no haver canviat mai de lloc, els arbres enormes saben moltes coses; saben que el temps passa perquè, de tant en

tant, canvien els colors. I quan passa això, deixen anar les fulles per fer espai perquè en creixin de noves. Alguns dels arbres petits, al cap de molts canvis de color i de fulles, per fi atrapen en alçada els més grans. I això indica que el temps ha passat. Llavors expliquen als més vells les coses que han vist mentre eren a baix, quan eren petits. Els parlen, per exemple, d'altres plantes més petites o del que els ha passat a ells mateixos quan els ocells han fet un niu a les seves branques o algun senglar se'ls ha gratat a la soca i els ha fet malbé l'escorça. Però les notícies que més agraden als arbres vells són les que vénen del riu que travessa el bosc.

El riu és tan vell com el bosc. A la seva riba hi creixen balques, molses i altres plantes aquàtiques. El bon riu explica a qui el vol escoltar les meravelles que ha vist durant el trajecte que va començar al cim de les muntanyes boirades, allà on neix com un humil regalim per fer-se gran i poderós a mesura que el seu viatge s'allarga. Travessa llocs d'incrèible bellesa, passa pel mig de grans valls i salta des de grans alçades per dibuixar una formosa cua de cavall a l'aire. I canta una eixordadora cançó en caure i picar amb les

roques. Fins i tot diu que ha aconseguit veure les arrels dels arbres, perquè, en alguns llocs, s'amaga sota la terra lliscant per túnels immensos i grutes precioses. I també conta que, quan plou, les gotes que cauen li expliquen històries fabuloses, perquè les coses vistes des del cel són ben diferents.

El vent també porta notícies, però sempre va molt de pressa, mai no es para ni un moment, si no és per xiular una cançó del lloc d'on ve. Del vent, el que més els agrada als arbres és com els acarona, i els regals que els porta de llocs desconeguts i llunyans, com ara petits brins, pol·len i fulletes.

Després de tants canvis de color i de perdre fulles i fer-ne créixer de noves, els arbres saben moltes coses i passen molt de temps parlant entre ells, de vegades fins i tot discutint, tot el que els han explicat.

Un dia enteranyinat un arbre vell i venerable escoltava amb atenció la història que li contava un de jove que ja era quasi tan alt com ell. De seguida li va semblar que ja la coneixia, aquella història, i fent memòria va recordar com, uns

cent canvis de color enrere, ja l'havia sentida i, uns altres dos-cents canvis de color enrere, ell mateix l'havia contada després d'haver-la sentida a uns esbarzers que deien que els l'havia explicada el riu.

L'arbre va quedar-se pensatiu. Com podia ser que aquella història, després de tant de temps, tornés a repetir-se?

Va començar a preguntar-ho als altres companys. I sí, era veritat, tots els altres ja l'havien sentida: «Això no és cap novetat!», va observar un avet vellíssim. Les històries es repetien i es repetien una vegada i una altra, i encara que de tant en tant n'arribava alguna de nova, la majoria eren sempre les mateixes o similars, especialment les que parlaven dels paisatges.

Després d'alguns dies de enraonar-ne, en Socos, que és així com es deia aquell arbre vell i venerable que s'havia adonat de la repetició de les històries, va començar a inquietar-se molt: potser no en sabien tantes, de coses, i moltes de les que sabien estaven duplicades, triplicades o fins i tot quintuplicades!

Estava perplex. Ell, un pi tan enorme, amb una capçada tan rodona i immensa, amb una

xarxa colossal de branques robustes, adornades per unes fulles verdes i punxegudes, sempre havia cregut que era molt savi i que, al capdavant, era la seva saviesa el que el feia gran.

Li agradava pensar que si un arbre li preguntava alguna cosa, ell podia respondre-li i així ajudar-lo a créixer. Perquè, sens dubte, créixer era una conseqüència directa de saber coses, per això se li feien aquells anells que li eixamplaven el tronc. «On guardaríem el que sabem si no?», pensava. Ara, de sobte, dubtava que el seu tronc tingués aquesta propietat.

Es va estar un temps reflexionant-hi, fins que un dia es va adonar que tot el que sabia li ho havia explicat algú, que ell no ho havia vist pas. De fet, mai no havia anat enlloc. El seu món, tot el que havia vist, era el que albirava des de les altures i, per sota, fins a on li arribaven les arrels soterrades, res més. Ell era un arbre i els arbres no es poden bellugar, i malgrat que havia vist mil vegades les corredisses dels conills, generalment davant de les guineus, o dels esquiroles saltant de branca en branca, li costava terriblement fer-se càrrec del que volia dir exactament *bellugar-se*. «Ves, quina bestiesa, això de bellugar-se!», pensava amb despit

per consolar-se. Tot i això, durant uns dies, va notar unes empipadores pessigolles a les arrels. El despit va deixar pas a la perplexitat, i aquesta quasi immediatament va cedir-li el lloc a la tristesa. Ja no li interessava res del que li explicaven, perquè estava segur que ja ho havia sentit abans. Fins i tot va canviar de color una mica abans del que li tocava i se li va caure, com si plorés, una mica de pinassa marró.